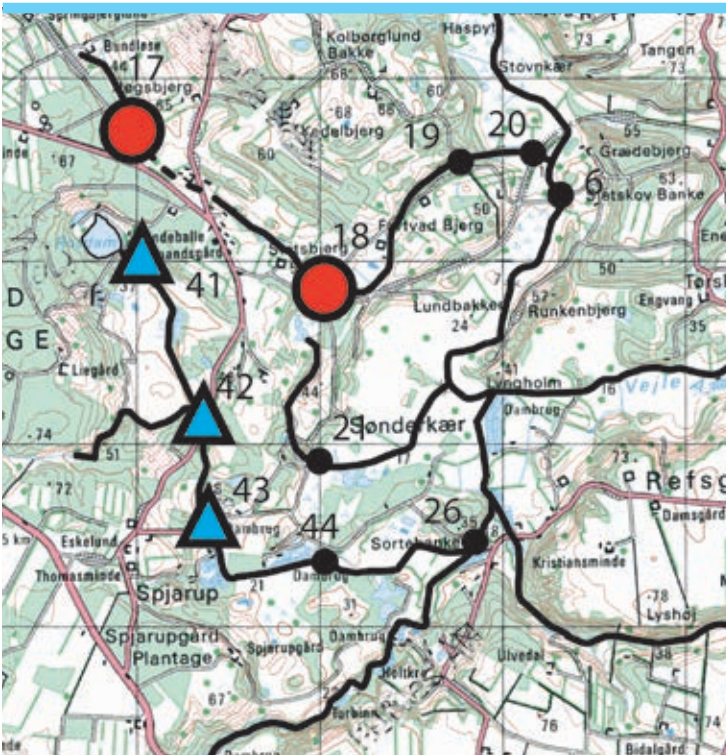

Plan for fiskepleje i mindre vandsystemer mellem Varde Å og Vidå

Distrikt 28, 29 og 30

Plan nr. 50-2016

Af Jørgen Skole Mikkelsen

Datablad

Faglig rapport fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi, nr. 50-216.

Titel: Plan for fiskepleje i mindre vandssystemer mellem Varde Å og Vidå.

Forfattere: Jørgen Skole Mikkelsen

Udgiver: DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi©

Udgivelsesår: 2016

Forsidefoto: Martin Hage Larsen

Trykkeri: GraphicCo A/S

Bedes citeret: Jørgen Skole Mikkelsen, 2016. Plan for fiskepleje i mindre vandssystemer mellem Varde Å og Vidå. Faglig rapport fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi, nr. 50-2016.

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.

Rapporten og tilhørende kort er tilgængelig i elektronisk format (pdf) på www.fiskepleje.dk

Indholdsfortegnelse

I. Indledning	3
Formål	3
Anvendte metoder	4
Nyt "Ørredindeks" kaldet DFFVØ til bedømmelse af fiskebestanden	5
Resultater	6
Forslag til forbedring af de fysiske forhold	9
Passageforhold	9
Vandløbsvedligeholdelse	9
Tilgroning	9
Gydegrus og skjulesten	9
Sandvandring	10
Forurening	10
Fremtidig revidering af Plan for Fiskepleje	10
II. Bedømmelse af de enkelte vandløb	11
Varde Å	11
Guldager Møllebæk	11
Sønderis Bæk	12
Møllebæk ved Gjesing	12
Tilløb fra	12
Kvaglund	12
Novrup Bæk	13
Møllebæk ved	13
Tjæreborg	13
Tilløb fra Skads	14
Tilløb fra Tjæreborg	14
Sneum Å	15
Darum Bæk	15
Kongeåen	15
Vandløb med udløb	15
Nord for Soddeklint	15
Vandløb med udløb	16
i Soddeklint	16
Damgrøften	16
Vester Vedsted Bæk	16
Grænsegroften	17
Rejsby Å	17
Tilløb vest for Sønderby	18
Tilløb fra Vesterbæk	18
Tilløb nordøst for Jægerslyst	18
Vivegrøft	18
Tilløb øst for Høgsbro	18
Tilløb vest for Hølleskov	19
Nørrebæk	19
Tilløb fra Vodder	19
Tilløb vest for Vodder	19
Tilløb ved Birkelev Nørrebæk	20
Åbølling Bæk	20
Ålbæk	20
Koldby Ruer	20
III. Udsætningsmateriale	21
Praktiske anbefalinger for udsætning af ørred	21
Yngel	21
½-års	21
Mundingsudsætning	21
Regler for udsætning af fisk	21

I. Indledning

Denne plan for fiskepleje er udarbejdet på baggrund af undersøgelser over den fiskebiologiske tilstand i de mindre vandsystemer mellem Varde Å og Vidå. Undersøgelsen er foretaget i perioden fra den 25. aug til den 3. sep 2015 af DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og –økologi, kaldet DTU Aqua i resten af denne rapport.

Følgende foreninger: Rejsby Å Fiskeriforening, VesterVedsted Fiskeriforening og Esbjerg kommune har assisteret med feltarbejdet og været behjælpelige med oplysninger om vandløbsrestaurering og passageforhold.

Denne plan for fiskepleje er en revision af den tidligere udsætningsplan fra 2005. Planen er udarbejdet som led i de aktiviteter, der sker i forbindelse med den generelle fiskepleje, herunder restaurering af vandløb ved udlægning af gydebanks m.m.

Udsætningerne i vandløbene bliver varetaget af Sydvestjysk Sportsfiskerforening, Rejsby Å Fiskeriforening og Vester Vedsted Fiskeriforening.

Formål

Fiskeplejeplanen giver en aktuel status for vandløbets fiskebestand og dermed hvor godt vandløbet virker som gyde- og opvækstområde for ørred. Denne viden kan bruges i det lokale arbejde med at forbedre miljøtilstanden i vandløbene. Mangel på yngel kan f.eks. skyldes mangel på gydefisk pga. spærringer i vandsystemet, forurening, mangel på gydegrus, tilsanding af gydebanks eller hårdhændet vedligeholdelse.

Formålet med evt. udsætninger er at øge vandløbenes produktion af ørred, således at vandløbsstrækninger, hvor den naturlige reproduktion af den ene eller anden årsag ikke fungerer, alligevel kan fungere som opvækstområde. Udsætninger af yngel, ½-års og 1-års har til hensigt at opfylde dette formål.

Mundingsudsætning af ørred har til formål at forbedre bestanden af havørred, primært i havet. Størrelsen af mundingsudsætningen er fastlagt således, at vandløbets samlede smoltproduktion ikke overstiger det antal smolt, som DTU Aqua vurderer, at vandløbet oprindeligt har kunnet producere.

Planen er inddelt i 4 overordnede afsnit (I-IV) med tilhørende bilag:

- I: Indledning
  - II: Beskrivelse af de enkelte vandløb med tilhørende stationsnumrene, men alle stationer er ikke nødvendigvis besigtiget eller befisket ved undersøgelsen.
  - III: Anvisninger om regler og udsætningstidspunkter for de forskellige aldersgrupper, samt oversigt over det samlede antal udsætningsfisk.
  - IV: Udsætningskemaer med anvisninger på hvor de enkelte udsætninger skal foregå.
- Bilag 1: Oversigt over biotopbedømmelse, befisket areal og fiskebestand på stationerne.
- Bilag 2: Oversigtskort som viser stationslokaliteter og -numre for det undersøgte vandområde. Kortet viser hvor der er en undersøgelses- eller udsætningsstationer. Bliver der anbefalet udsætning på en station vil denne være vist med et symbol, der angiver hvilken

aldersgruppe af ørred, der anbefales udsat.

Hvis der er gydning af laks i vandsystemet, er bestandstætheden af laks beskrevet i et særligt bilag 1a.

Naturstyrelsen har det formelle ansvar for at overvåge og beskrive vandmiljøets tilstand. Styrelsens vandplaner indeholder en beskrivelse af de problemer, der skal løses sammen med overordnede anbefalinger af, hvordan det kan gøres. Kommunerne er vandløbsmyndighed og skal sikre, at problemerne bliver løst. DTU Aquas opgørelse af fiskebestandens antal og sammensætning i de enkelte vandløb samt beskrivelsen af de problemer, der forhindrer etablering af naturlige bestande, kan anvendes i dette arbejde. Det skal dog fremhæves, at DTU Aqua ikke nødvendigvis kender alle lokale problemer i vandløbene.

NOVANA programmet er det nationale overvågningsprogram for natur og vandmiljø, og bliver gennemført af Naturstyrelsen. NOVANA har et større antal stationer fordelt i hele landet og omfatter såvel fysisk-kemiske og biologiske undersøgelser, herunder også fiskebestanden. Udsætning af fisk kan vanskeliggøre fortolkningen af de indsamlede resultater. NOVANA stationerne er indarbejdet i denne plan, og der bliver ikke anvist udsætninger i et område fra ca. 2 km opstrøms og ca. 1 km nedstrøms disse stationer.

Anvendte metoder

Feltundersøgelserne på de besøgte stationer består af en besigtigelse, som ofte er suppleret med en elektrobefiskning, hvor de fangne fiskearter er registreret.

Naturligt produceret ørredyngel fra gydning i vandløbet kommer normalt frem fra gydebanken om foråret. Der bliver ikke udsat yngel i det år, hvor DTU Aqua undersøger vandløbene. DTU Aqua foretager undersøgelserne i efteråret, hvor den naturlige yngel er ca. ½ år gamle. Forekomsten af ½-års ørreder i denne undersøgelse stammer således fra forekomst af yngel fra gydning.

Bestandstætheden af ørred er beregnet ud fra resultaterne ved elektrofiskeri, hvor man har anvendt udtyndingsmetoden, som forudsætter minimum 2 befiskninger over samme strækning. På stationer hvor der bliver fanget 10 eller færre ørreder pr. 50 m. vandløbsstrækning, er der kun fisket 1 gang. I disse tilfælde er bestandstætheden beregnet ud fra den gennemsnitlige fangsteffektivitet i vandsystemet.

Biotopsbedømmelsen er en vurdering af vandløbets egnethed som ørredvand og er vurderet efter en skala på 0-5, hvor 5 er bedst (tabel 1).

Tabel 1. Sammenhæng mellem biotopsbedømmelse og de fysiske forhold i vandløbet. Ørredbestanden kan ofte forbedres væsentligt, hvis vandløb med biotopsbedømmelser under 4 bliver restaureret.

Biotops-bedømmelse	Beskrivelse af de vigtigste forhold i bedømmelsen
5	Slynget strækning med friskstrømmende vand over grusbund og sten, vandplanter og udhængende bredvegetation, dvs. et fysisk varieret vandløb
4	Overgangszone.....
3	Delstrækninger med gode fysiske forhold men med mindre variation end ovenstående, oftest pga. sand og menneskelig påvirkning
2	Overgangszone.....
1	Kedelig vandløbsstrækning, typisk med sandbund og uden nævneværdige skjul for ørred
0	Vandløbsstrækning der vurderes som uegnet som levested for ørred

Til biotopsbedømmelsen er der altid knyttet en størrelsesgruppe (yngel, ½-års, 1-års eller "store"), idet der er væsentlige forskelle i de krav, som de forskellige aldersgrupper stiller til deres levested, herunder er især vanddybden afgørende. Yngel kræver lavt vand.

Udsætningsmængderne er beregnet ud fra tabel 2

Tabel 2. Sammenhæng mellem biotopsvurdering og ørredtætheder. Tallene er "konservative" forstået på den måde at naturlige tætheder godt kan være højere.

Antal ørred pr. 100 m ²				
Biotops-karakteren	Yngel	½-års	1-års	Store
5	300	75	30	10
4	240	60	24	8
3	180	45	18	6
2	120	30	12	4
1	60	15	6	2

Hvor bestandstætheden for yngel på undersøgelsestidspunktet (½-års ørred) er 50 stk/100 m² eller derover skønnes der ikke er behov for udsætning. Er der tale om større fisk (12-20 cm) må en bestand på 20 stk/100 m² anses for tilfredsstillende, og drejer det sig om fisk på over 20 cm er en tæthed på 7 stk/100 m² og derover tilfredsstillende.

Naturforholdene på lokaliteten, herunder bundens beskaffenhed og naturlige skjul er afgørende i denne forbindelse. Derfor er bedømmelsen af udsætningsbehovet for ørred samt den anviste mængde og fiskenes alder vurderet konkret for den enkelte lokalitet.

Nyt "Ørredindeks" kaldet DFFVø til bedømmelse af fiskebestanden

DTU Aqua har frem til 2015 altid beskrevet ørredbestanden som antal fisk pr. 100 m² vandløbsbund uanset vandløbets bredde og opdelt i ½-års yngel fra gydning samt ældre ørred.

I september 2015 udsendte Naturstyrelsen en bekendtgørelse, der definerer, hvordan vandløbenes fiskebestande fremover skal vurderes i forhold til, om de opfylder kravet om en god økologisk tilstand i de kommende vandområdeplaner og EU's Vandrammedirektiv.

Fremover kan der nu anvendes to forskellige fiskeindeks, Dansk Fiskeindeks For Vandløb til en vurdering af fiskebestanden og den fiskeøkologiske tilstand:

- DFFVa, der beskriver artssammensætningen i vandløbet, men ikke kan anvendes til at vurdere, om den naturlige bestand af fx ørred og laks er på et naturligt niveau, målt i antal.
- DFFVø, der anvendes til at vurdere, om den naturlige bestand af ørred og laks er på et tilfredsstillende niveau, målt i antal. Indekset, der bl.a. bygger på DTU Aqua's data fra undersøgelser af danske bestande af ørred og laks gennem årtier, er beregnet på den naturlige bestand af ørredyngel, dvs. at DTU Aquas data over yngeltætheder, fra Planerne for Fiskepleje, direkte kan bruges til en beregning af DFFVø.

Det nye indeks DFFVø kaldes også for "Ørredindekset". Ørredbestanden bliver som hidtil beregnet som antal ½-års ørred og antal ældre ørred pr. 100 m² vandløbsbund for de vandløb, der har en bredde på under to meter. Det nye er, at bestanden nu bliver opgjort som antal pr. 100 løbende meter vandløb, hvis vandløbet er over to meter bredt. Det skyldes, at i små vandløb kan hele arealet være egnet for yngel, mens der i de brede vandløb kan være områder som er uegnet for yngel. Kravene til ørredbestanden i et gydevandløb er defineret i ørredindekset DFFVø og vist i tabel 3.

I naturlige gydevandløb for ørred skal den økologiske tilstand som minimum være vurderet som god for at opfylde vandplanernes kvalitetskrav.

DTU Aqua har på den baggrund udarbejdet et digitalt kort over de naturlige ørred- og laksebestande fra gydning, bedømt i forhold til DFFVø, her: kort.fiskepleje.dk

Tabel 3. Den fiskeøkologiske tilstand af et gydevandløb for ørred kan beskrives ud fra bestanden af ½-års ørredyngel, set i forhold til ørredindekset DFFVø. Bestanden bør normalt leve op til kravene for god økologisk tilstand. Hvis der gyder laks i vandløbet, medregnes antal ½-års lakseyngel, idet de to arter stort set stiller de samme krav til vandløbets miljøtilstand.

Økologisk tilstand	Vandløb med en bredde under 2 m	Vandløb med en bredde på 2 m og derover
	Antal ½-års yngel pr. 100 m ² vandløbsbund	Antal ½-års yngel pr. 100 m vandløb
Høj	Over 130	Over 250
God	80-130	150-250
Moderat	40-79	100-149
Ringe	10-39	30-99
Dårlig	0-9	0-29

Både bestandstætheden beregnet pr 100 m² og bestandstætheden pr løbende 100 m fremgår af bilag 1. Den beregningsmetode, der bliver benyttet på den enkelte station i forhold til vandløbets bredde, er fremhævet.

Hvis den beregnede bestand i et gydevandløb er dårligere end kravet for god økologisk tilstand, vil det være relevant med en vurdering af, hvordan man evt. kan forbedre vandløbets tilstand. Mangel på yngel kan som tidligere nævnt f.eks. skyldes mangel på gydefisk pga. spærringer i vand-systemet, forurening, mangel på gydegrus, tilsanding af gydebanker eller hårdhændet vedligeholdelse.

I forbindelse med vandplanen for 2011-2015 har Naturstyrelsen anbefalet:

- At der så vidt muligt etableres fuld faunapassage ved total fjernelse af menneskeskabte spærringer i vandløb samt
- At der i forbindelse med udlægning af sten og grus for at sikre opfyldelse af miljømålet om en bestemt faunaklasse samtidig sikres gydeområder for laksefisk, lampretter m.fl.

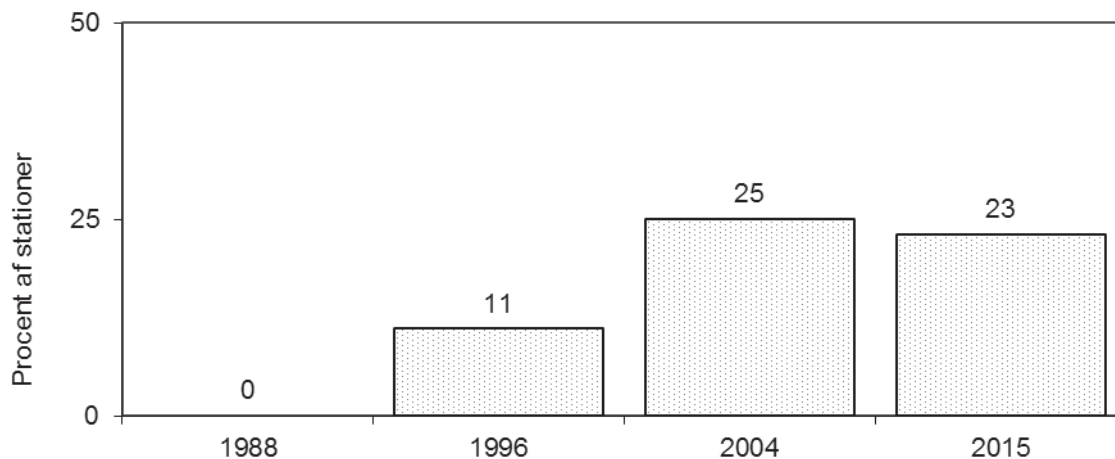
Resultater

Undersøgelsen har omfattet i alt 71 stationer. Af disse er 36 stationer besigtiget, mens der på de resterende 35 stationer er foretaget kvantitativ bestandsanalyse ved elektrofiskeri.

I figur 1 og tabel 4 er resultaterne fra denne og tidligere bestandsanalyser samlet for at give et overblik over udviklingen i ørredbestanden i perioden fra 1988 til 2015.

% forekomst af ½-års ørred på befiskede stationer

Figur 1. Udvikling i den %-vise andel af befiskede stationer med ørredyngel (½-års ørreder). I opgørelsen indgår befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5.

Tabel 4. Oversigten viser antal befiskede stationer de enkelte år. Ligeledes er vist den %-vise andel af befiskede stationer med hhv. ½-års og ældre ørred. I beregningerne indgår befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5.

År	Antal befiskede stationer	Stationer med ½-års		Stationer med ældre	
		På antal st.	%	På antal st.	%
1988	8	0	0	3	38
1996	27	3	11	14	52
2004	24	6	25	18	75
2015	31	7	23	11	35

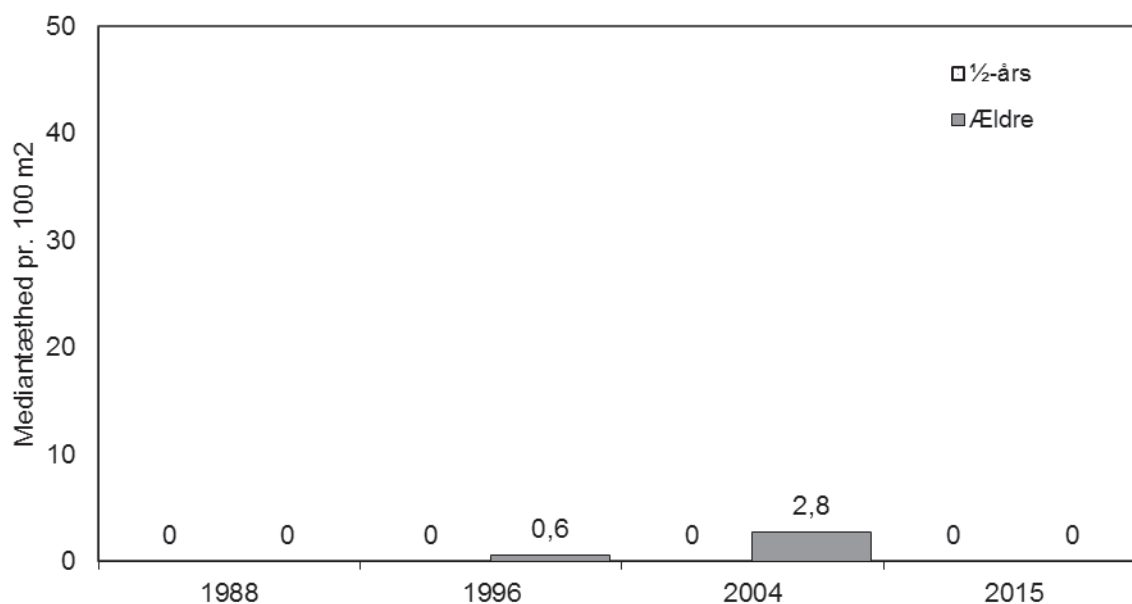
Der er som før nævnt elfisket på i alt 35 stationer, men på 4 af disse er biotopskarakteren 0. Disse 4 stationer indgår ikke i tabellen ovenfor.

Som det fremgår af tabellen er der fundet ½-års (naturlig yngel) på 7 stationer, hvilket er det højeste antal stationer med naturlig yngel i perioden fra 1988 til 2015. Af disse 7 er der dog kun én station, hvor tætheden overstiger 50 stk./100 m². Denne station ligger i Møllebæk ved Tjæreborg, og i denne bæk forekommer yderligere 5 stationer med naturlig yngel. Udover Møllebæk ved Tjæreborg blev der kun fundet naturlig yngel på en station i Møllebæk ved Gjesing.

Det undrer især, at der denne gang hverken blev fundet naturlig yngel eller ældre ørred i Rejsby Å. I både 2004 og 1996 blev der fundet såvel naturlig yngel som ældre ørred i Rejsby Å. De fysiske forhold virker ikke til at være forringet i perioden, og der er ingen tegn på eller oplysninger om forurening af bækken.

Antallet af stationer med ældre ørred er faldet og ligger under niveauet fra både 2004 og 1996.

Mediantæthed af ørred på befiskede stationer

Figur 2. Udvikling i mediantæthed af ½-års og ældre ørreder på de befiskede stationer med biotopskarakter 1-5.

Den gennemsnitlige yngeltæthed ligger på niveau med undersøgelsen i 2004, mens tætheden af ældre ørred er faldet markant fra 13,3 stk./100 m² i 2004 til 3,1 stk./100 m² i 2015 (tabel 5). Tilsvarende er medianværdierne for ældre ørred (figur 2) i samme periode ændret fra 2,8 stk./100 m² til 0,0 stk./100 m² (tabel 3).

Årsagen til, at tallene viser en tilbagegang med hensyn til ældre fisk, skyldes især, at der ikke blev fundet nogen ældre ørred i Rejsby Å. I både 2004 og 1996 blev der fundet ældre ørred på i alt 5 stationer i Rejsby Å.

Tabel 5. Oversigten viser antal befiskede stationer de enkelte år. Den gennemsnitlige tæthed er beregnet på baggrund af befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5. Mediantætheden er den midterste værdi i et sorteret datasæt.

År	Antal befiskede stationer	Gns. tæthed af ½-års (stk./100 m ²)	Gns. tæthed af ældre ørred (stk./100 m ²)	Mediantæthed af ½-års (stk./100 m ²)	Mediantæthed af ældre ørred (stk./100 m ²)
1988	8	0,0	0,6	0,0	0,0
1996	27	1,6	1,2	0,0	0,6
2004	24	4,0	13,3	0,0	2,8
2015	31	3,6	3,1	0,0	0,0

Det samlede smoltudtræk fra vandløbenes naturlige produktion er i 2015 beregnet til 214 stk.

I modsætning til gennemgangen af vandløbene i 2004 er der ved denne undersøgelse registreret naturligt forekommende ørredyngel i Møllebæk ved Gjesing.

Ved denne undersøgelse blev der i modsætning til tidligere ikke fundet ørredyngel i Rejsby Å.

Forslag til forbedring af de fysiske forhold

En nærmere beskrivelse af observerede problemer med passageforhold, vandløbsvedligeholdelse, tilgroning, mangel på gydegrus og skjulesten, sandvandring og forurening kan findes under bedømmelsen af de enkelte vandløb.

Passageforhold

Med henblik på at opnå en så stor naturlig selvreproducerende fiskebestand som muligt er det nødvendigt at give vandrefiskene fri op- og nedstrøms passage i vandløbene. Dette kan man bl.a. opnå ved at frilægge rørlagte strækninger, så der bliver skabt fri passage for ørreder m.m. til opstrømsliggende gydeområder. Dårlige passageforhold ved vejunderføringer kan udbedres ved udlægning af sten og gydemateriale.

I denne undersøgelse blev der observeret spærringer i form af opstemninger eller rørlægninger i 28-04 Novrup Bæk (st. 2), 28-05 Møllebæk ved Tjæreborg (st. 8 og mellem st. 8 og 9), 29-06 Rejsby Å (st. 20) og 30-03 Koldby Ruer (st. 1).

Vandløbsvedligeholdelse

Omkring grødeskæring er det vigtigt at slå fast, at grødeskæring i enhver form for vandløb alene sker for at forbedre vandløbenes naturgivne evne til at bortlede vand fra arealerne omkring vandløbene.

I vandløbene indebærer grødeskæring en negativ påvirkning af planter, smådyr, fisk og de fysiske forhold. Miljøvenlig grødeskæring søger at mindske de negative påvirkninger.

Det er et grundlæggende problem, at stort set alle små vandløb er reguleret/kanaliseret, og ikke mindst at de ofte tillige er dybt nedskåret under terræn. I mange små vandløb er det ikke muligt at opfylde miljømålene alene gennem miljøvenlig grødeskæring. Ofte vil en egentlig restaurering af den fysiske vandløbskvalitet være nødvendig, eksempelvis i form af udlægning af grus og sten.

I vandløb som er blevet udrettet og nedgravet dybt under terræn vil det kunne gavne smådyr og fisk, at der praktiseres miljøvenlig grødeskæring, indtil vandløbene viser tegn på at kunne tåle ophør af grødeskæring.

Momentant ophør af grødeskæring i stærkt regulerede og hårdt vedligeholdte vandløb kan være problematisk, idet ophør kan være forbundet med tilgroning og aflejringer og dermed tab af både vandløbskvalitet generelt og fiskevandskvalitet specielt. Grødeskæringen bør i alle vandløb udføres, sådan at der efterlades grøde på bunden af vandløbene til at give strømlæ, skjul og levesteder og at der langs bredderne efterlades bræmmer af kantvegetation til gavn for især de små fisk. Betydningen af bredzonens bræmmer af delvis vanddækket kantvegetation for små individer af ørred kan således ikke pointeres stærkt nok. Og netop disse bræmmer er ofte fraværende eller dårligt udviklet i små, dybt nedskårne vandløb med stejle brinker og skygge fra høj brinkvegetation.

Tilgroning

Ved vandløb der har tendens til tilgroning med vandplanter vil vandstanden typisk øges og strømhastigheden falde. Her kan skyggevirkningen fra træbeplantninger langs bredden eller en mere regelmæssig skånsom vedligeholdelse være med til at begrænse væksten af grøde.

Gydegrus og skjulesten

Udlægning af gydegrus kan være relevant på strækninger, hvor de rette forhold så som et passende fald på vandløbsbunden, en passende vandhastighed og en god vandkvalitet er til stede. I forbindelse med etablering af gydebanker kan det være nødvendigt at etablere sandfang, der bør placeres umiddelbart opstrøms gydebankerne. Ud over på denne måde at skabe flere egnede gydepladser er det ligeledes vigtigt at skabe en større fysisk variation i vandløbene. Dette kan gøres ved udlægning af større sten, indsnævring af vandløbet for at skabe strømrender samt genslyngning af regulerede

vandløbsstrækninger. Disse tiltag vil resultere i flere skjul, standpladser og dermed øge den fysiske variation for både fisk og anden vandløbsfauna.

I følgende vandløb er der observeret mangel på skjulesten og gydemateriale: 28-05 Møllebæk ved Tjæreborg (st. 2 og 3), 29-06 Rejsby Å (st. 2, 3, 12, 16 og 17)

Sandvandring

Et stort problem i mange vandløb er tilsanding af gyde- og opvækstområder. For at reducere sandvandringen kan det være nødvendigt at etablere sandfang eller genslyngede udrettede vandløbsstrækninger, hvilket nedsætter strømhastigheden og dermed erosionen af brinkerne. En medvirkende faktor til øget sandtransport kan være husdyr, der nedtræder brinkerne pga. manglende indhegning af afgrænsningsarealer. Etableres der sandfang er det vigtigt, at dimensionen er rigtig og der løbende er kontrol med behov for tømning.

Der er konstateret betydelig sandvandring i hele Vester Vedsted Bæk.

Forurening

Der forekommer periodevis forurening i 28-03 Møllebæk ved Gjesing (st. 4)

Fremtidig revidering af Plan for Fiskepleje

På grund af de ændringer, der sker i vandløbene med hensyn til passageforbedringer, vedligeholdelse, restaurering og forureningstilstand bør resultaterne af planens virkning kontrolleres efter en 7-8-årig periode af DTU Aqua.

Øvrige udsætningsplaner og planer for fiskepleje i distrikt 28,29 og 30:

Varde Å, distrikt 28, vandsystem 1
Sneum Å, distrikt 28, vandsystem 6
Kongeåen, distrikt 28, vandsystem 8
Ribe Å, distrikt 29, vandsystem 9
Brede Å, distrikt 29, vandsystem 2
Brøns Å, distrikt 29, system 8
Vidå, distrikt 30, vandsystem 1

II. Bedømmelse af de enkelte vandløb

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
28-01 Varde Å	Se udsætningsplan for Varde Å	
28-02 Guldager Mølle- bæk (1)	Den øvre del af bækken opstrøms Guldager Mølledam blev undersøgt ved st. 1, Præstemarksvej. Her er der svag strøm, og bunden er udelukkende blød og sandet. Strækningen har før været anvendt til udsætning, men uden resultat. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 0,9 km, gbr.: 1,9 m, Dybde: 20 - 30 cm.	
(2)	På det videre forløb ned mod st. 2 løber bækken gennem Guldager Mølledam, hvor Esbjerg Kommune har udsat gedder. Der er omløbstryk ved mølledammen, og al vand fra søen føres gennem dette. På strækningen nedstrøms mølledammen er åen genslynget tilbage i 1991. Der blev elfisket i stryget ved søen, men på trods af fine fysiske forhold blev der alene fanget aborre og nogle få ål men ingen ørred. Ingen udsætning på grund af NOVANA station. Lgd.: ca. 0,4 km, gbr.: 1,7 m, Dybde: 20 - 25 cm.	
(3-4)	Ved st. 3 og 4 er bunden blød og faldet ret ringe. Der er meget grøde og høj vandstand. Det var således kun muligt at elfiske st. 4, men heller ikke her blev der fanget nogen ørred. Ingen udsætning på st. 3 på grund af opstrømsbeliggende NOVANA station. Lgd.: ca. 2,7 km, gbr.: 3,7 m, Dybde: 80 - >110 cm. Her udsættes:	400 stk. 1-års

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Sønderis Bæk (5)	Kun den øvre del af bækken blev undersøgt ved st.5, Guldagerstien. Her er der klart vand og god strøm. Bunden er dog udelukkende sandet og med få skjul. Der blev kun fanget 9-pigget hundestejle på strækningen. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 2,0 km, gbr.: 1,8 m, Dybde: 15-40 cm.	
28-03 Møllebæk ved Gjesing. (Fovrfeld Bæk) (1-3)	På alle de 3 undersøgte stationer er de fysiske forhold ringe. Strømmen er svag, vandet uklart og bunden er blød og sandet. På st. 1 var der desuden en del okker på bunden. Tilbage i halvfemserne blev bækken genslynget på strækningne mellem st. 2 og st. 3. Da denne undersøgelse blev gennemført var åen ved at blive omlagt på strækningen nedstrøms st. 3. Fra tid til anden belastes bækken af urensset spildevand som følge af overløb i forbindelse med kraftige regnvejr. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 6 km, gbr.: 3,0 m, Dybde: 50 - >110 cm.	
Tilløb fra Kvaglund (4)	Den øvre del af vandløbet har svag strøm, noget uklart vand og blød-sandet bund. Umiddelbart opstrøms Storebæltsvej, st. 4 løber vandløbet gennem et større forsinkelsesbassin som er etableret i årene 1999 til 2001. Knap 400 m nedstrøms st. 4 lidt opstrøms jernbane broen er der, iflg. oplysninger fra Esbjerg Kommune, et stenstyrt. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 3,5 km, gbr.: 2,8 m, Dybde: 60 - 70 cm.	
(5)	Ved st. 5 er de fysiske forhold forbedret. Her er der jævn-god strøm, stedvis er der sten og grus men med meget aflejret sand. Der er gode skjulesteder bl.a. i form af vandranunkel. Lidt nedstrøms st. 5 løber vandløbet i en dam. Der blev fanget en enkelt ældre ørred på stationen.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Tilløb fra Kvaglund (5) fortsat	Lgd.: ca. 0,6 km, gbr.: 2,0 m, Dybde: 50 - 60 cm. Her udsættes:	200 stk. 1-års
(6)	Strækningen umiddelbart nedstrøms dammen har fortsat rimelige fysiske forhold. Men efter blot 50 m bliver vandløbet dog meget sandet, og vandplanterne er skygget bort, hvorved bækken fremstår næsten uden skjul. Der blev dog elfisket nogle få ørredyngel. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 0,7 km, gbr.: 3,8 m, Dybde: 40 - 50 cm.	
28-04 Novrup Bæk (1-2)	Novrup Bæk er gennem tiden blevet hårdt vedligeholdt. På begge de undersøgte stationer er der okkerpåvirkning, svag strøm og blød-sandet bund. Ved st. 2 Tjæreborgvej er der fortsat et gitter ved indløbet til rørunderføringen. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 4,9 km, gbr.: 1,7 m, Dybde: 50 - 70 cm.	
28-05 Møllebæk ved Tjæreborg (1)	Den øvre del af bækken blev undersøgt ved st. 1 opstrøms Andrupvej. Her er der god strøm og gruset-stenet bund. Strækningen er dog okkerbelastet, hvilket bl.a. ses ved, at bunden er farvet gul af udfældninger. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 1,9 km, gbr.: 1,2 m, Dybde: 5 - 15 cm.	
(2-3)	På det videre forløb aftager okkerbelastningen. Strømmen er fortsat god og vandet klart. Bunden er mest sandet, men grus forekommer også. Udlægningen af større sten vil øge den fysiske variation. Der blev elfisket både på st. 2 og 3, og begge steder blev der fanget naturlig ørredyngel. Men kun på st. 3 var der en god tæthed. Lgd.: ca. 2,0 km, gbr.: 1,4 m, Dybde: 10 - 25 cm. Ingen udsætning.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
(4-7)	<p>På strækningen fra Lindingvad Bro og til udløb er bunden meget sandet og stedvis blød. Skjul findes overvejende i form af vandplanter, og det er derfor vigtigt, at evt. grødeskæring foregår på en skånsom måde. Ca. 150 m opstrøms st.6 er der en kortere strækning med gydegrus ved den gamle mølle. Bækken løber under møllebygningen, og herunder er der et lille styrt på ca. 15 cm. Faldet kan udnyttes til at etablere en gydebanke. Der blev fanget såvel yngel som ældre ørred på alle 3 stationer. Den højeste tæthed blev fundet på st. 6 sandsynligvis som følge af gydeområdet ved møllen. Tæthederne på st. 3 og 6 er de højeste, som er fundet i hele denne undersøgelse.</p> <p>Lgd.: ca. 3,8 km, gbr.: 2,3 m, Dybde: 30 - 80 cm.</p>	
Tilløb fra Skads (8-9)	<p>Et lille tilløb, hvor begge de undersøgte stationer har god strøm, klart vand og overvejende gruset-stenet bund. Bunden er dog noget hård og ”pakket” med sand. Ved st. 8, Solbjergvej er der et rørstyrt på ca. 20 cm, som kan udjævnes med gydegrus. Ligeledes er der på strækningen opstrøms st. 8, iflg. kommunale oplysninger, flere vejunderføringer med småstyrt. Også ved disse kan faldet udjævnes med gydegrus.</p> <p>Ca. 350 m nedstrøms st. 8 er der en rørlægning på ca. 75 m, som Esbjerg Kommune planlægger at åbne i efteråret 2015. I lighed med tidligere blev der ikke fundet nogen ørred i bækken.</p> <p>Lgd.: ca. 1,8 km, gbr.: 0,8 m, Dybde: 5 - 15 cm.</p> <p>Her udsættes:</p>	2.000 stk. yngel
Tilløb fra Tjæreborg (10)	<p>Bækken har svag strøm og kristisk ringe vandføring. Den har givetvis været udtørret på et tidspunkt i løbet af sommeren. Var udtørret ved undersøgelsen i 2004.</p> <p>Ikke ørredvand.</p> <p>Lgd.: ca. 1,4 km, gbr.: 0,5 m, Dybde: 1 - 3 cm.</p>	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
28-06 Sneum Å	Se plan for fiskepleje i Sneum Å.	
28-07 Darum Bæk (1-2)	Den øvre del af bækken er stærkt okkerpåvirket, i en grad så bund og vegetation er helt orange-farvet af udfældninger. Ved denne undersøgelse blev der fundet grusbund flere steder, hvilket ikke var tilfældet ved undersøgelsen i 2004. Der blev kun elfisket på st. 1, og her blev der kun fanget en enkelt ål. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 3,5 km, gbr.: 1,4 m, Dybde: 5-30 cm.	
(3-4)	På forløbet ved st. 3, Kjærgårdsvej er bunden hovedsageligt sandet, men grus forekommer også. Der forekommer en del vandranunkel, som øger den fysiske variation. Okkerbelastningen er dog fortsat massiv og bevirker, at lokaliteten er uegnet som ørredbiotop. Ved st.4, Gl. Darumvej er bækken fortsat stærkt okkerpåvirket, men i knap så høj grad som i resten af bækken. Her er bunden til gengæld udelukkende sandet, og vegetationen består alene af pindsvineknop. Der blev elfisket på st. 4, men der blev kun fanget 3- og 9-pigget hundestejle. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 7,8 km, gbr.: 2,5 m, Dybde: 40 - 70 cm.	
28-08 Kongeåen	Se plan for fiskepleje i Kongeåen.	
29-00 Vandløb med udløb Nord for Sodde- klint (1-3)	Stærkt udrettet vandløb, som bl.a. ved st. 2, Sønderskiftevej løber dybt under det omgivende terræn. Faldforholdene er ringe, og bunden er udelukkende blød og sandet. Vandløbet er desuden okkerbelastet i hele sin længde. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 10,0 km, gbr.: 1,5 m, Dybde: 10 - 20 cm.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
29-01 Vandløb med udløb i Soddeklint (1-2)	Stærkt okkerbelastet afvandingskanal med svag strøm og blød bund. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 7,0 km, gbr.: 1,9 m, Dybde: 20 - 60 cm.	
29-03 Damgrøften (1)	Udtørret hvilket også var tilfældet ved undersøgelsen i 2004. Ikke ørredvand.	
29-04 Vester Vedsted Bæk	I Vester Vedsted Bæk er der også denne gang fundet en fin overlevelse af de udsatte ørred. Der findes sparsomme forekomster af grus i bækken, men den høje sandvandring er formodentlig årsagen til, at der ikke er nogen selvreproduktion i bækken. Der har tilbage i 2000'erne været udlagt gydegrus i bækken, men dette sandede til i løbet af nogle år.	
(1-5)	Bækken udspringer i området ved Lille Klåby. Herfra og ned til st.5 øst for Vester Vedsted By er bunden udelukkende blød og meget sandet. Faldet er ret ringe, og skjul findes især i form af vandplanter. Pindsvineknop er den altdominerende vandplante på de 3 øverste stationer, men på st. 4 og 5 er sammensætningen mere varieret med vandstjerne, vandpest og mærke. På st. 1 blev der ikke fanget nogen ørred, mens der på de resterende stationer blev fanget ældre ørred. Lgd.: ca. 6,5 km, gbr.: 3,6 m, Dybde: 30 - >110 cm cm. Her udsættes:	1.000 stk. 1-års
(6-8)	På strækningen ved Vester Vedsted og ned til Okholm Bro er bunden fortsat meget sandet, men stedvis findes lidt grus bl.a. som følge af gydegrusudlægninger tilbage i starten af 2000. Gruset er dog sidenhen sandet til i høj grad. Også her blev der på alle 3 stationer fundet ældre ørred men intet yngel. Lgd.: ca. 3,2 km, gbr.: 2,9 m, Dybde: 20 - 80 cm.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Vester Vedsted Bæk (6-8) fortsat	Her udsættes: Mundingsudsætning:	750 stk. 1-års Maks. 2.000 stk.
29-05 Grænsegrøften (1)	Stærkt udrettet vandløb, som er hårdhændet vedligeholdt. Bunden er udelukkende blød og sandet. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 3,6 km, gbr.: 1,3 m, Dybde: 20 - 30 cm.	
29-06 Rejsby Å (1)	Rejsby Å er det største vandsystem i denne plan for fiskepleje. Fra udspringet ved Spandet og ned forbi st.1 udtørres vandløbet, hvilket var tilfældet i både 1996 og 2004. Lgd.: ca. 2,7 km.	
(2-3)	På det videre forløb forbi Kirkeby og ned til sammenløbet med Nørrebæk er der jævn til god strøm og klart vand. Bunden består af sand, grus og sten. På trods af årlige udsætninger blev der ikke fanget nogen ørred på de to stationer. Både i 1996 og 2004 blev der fanget såvel yngel som ældre ørred på strækningen. Det anbefales at forbedre gydemulighederne ved at udlægge sten og grus. Lgd.: ca.6,5 km, gbr.: 2,4 m, Dybde: 40 - 70 cm. Her udsættes:	900 stk. 1-års
(4-8)	I den resterende del af hovedløbet blev der udelukkende fundet blød og sandet bund. Pindsvineknop er den dominerende vandplante. Ved udløbet er der sidehægte klapporte. Der blev fisket på st. 4 og 6. Her blev der fanget grundling, aborre, skalle, tre pigget hundestejle men ingen ørred. Lgd.: ca. 8,7 km, gbr.: 4,9 m, Dybde: 30 - >110 cm. Her udsættes: Mundingsudsætning:	500 stk. 1-års Maks. 5.000 stk

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Tilløb vest for Sønderby (9)	Tilløbet har ofte kritisk lav vandføring og var således næsten udtørret i både 1996 og 2004. Ikke udsætningsvand. Lgd.: ca. 1,1 km, gbr.: 1,0 m, Dybde: 10 - 15 cm.	
Tilløb fra Vesterbæk (10)	Både i 1996 og 2004 var vandløbet udtørret. Ved denne undersøgelse var der vand, men vandføringen var ganske ringe. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 2,1 km, gbr.: 1,0 m, Dybde: 1 - 3 cm.	
Tilløb nordøst for Jægerslyst (11)	Snorlige kanal, der er dybt nedgravet og med blød-sandet bund. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 1,0 km, gbr.: 1,3 m, Dybde: 40 - 50 cm.	
Vivegrøft (12)	Vandløbet er undersøgt ved st. 12 nedstrøms Høgsbrovej. Her er der god strøm og gruset-stenet bund, som dog virker noget hård. Der kan med fordel udlægges gydegrus med en mere velegnet kornstørrelse end det forhåndenværende. Der blev ikke fundet nogen ørred i vandløbet. Lgd.: ca. 1,6 km, gbr.: 1,5 m, Dybde: 10 - 15 cm. Her udsættes:	1.200 stk. yngel
Tilløb øst for Høgsbro (13)	Et stærkt udrettet og særdeles sandet tilløb med få skjul. Vandløbet har i perioden 1996 til 2004 været benyttet til udsætning af yngel uden resultat. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 1,4 km, gbr.: 1,2 m, Dybde: 5 - 15 cm.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Tilløb vest for Høleskov (14)	Vandløbet har kritisk ringe vandføring og var udtørret i både 1996 og 2004. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 1,0 km.	
Nørrebæk (15)	Bækken udspringer i området sydøst for Øster Åbølling. Fra udspring og ned forbi st. 15 ved Sandbjergvej er de fysiske forhold ringe. Her er bunden meget sandet, strømmen ringe, og der er en del okkerbelastning. Der blev alene fanget 9-pigget hundestejle på strækningen. Ikke udsætningsvand. Lgd.: ca. 1,5 km, gbr.: 1,1 m, Dybde: 10-20 cm.	
(16-17)	I den resterende del af bækken er biotopen bedre. Strømmen er øget, og stedvis er der gruset bund. Der blev både i 1996 og 2004 fundet naturlig ørredyngel på st. 17. Denne gang blev der ikke fundet hverken yngel eller ældre ørred på nogen af de to stationer. Det anbefales at udlægge gydegrus for at øge muligheden for selvreproduktion. Lgd.: ca. 3,7 km, gbr.: 1,5 m, Dybde: 30-60 cm. Her udsættes:	1.800 stk yngel
Tilløb fra Vodder (18)	Vandløbet var næsten udtørret i 1996, og det var helt udtørret i 2004. Ved denne undersøgelse var vandføringen betydelig bedre som følge af de foregående dages regn. Bunden er meget sandet, og der er kun ringe variation med få skjul. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 1,7 km, gbr.: 0,9 m, Dybde: 5-15 cm.	
Tilløb vest for Vodder (19)	I både 1996 og 2004 var vandløbet udtørret. Tilløbet er ikke undersøgt ved denne undersøgelse. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 1,4 km.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Tilløb ved Birkelev Nørrebæk (20)	I både 1996 og 2004 var vandløbet udtørret. Tilløbet er ikke undersøgt ved denne undersøgelse. Bækken er desuden rørlagt på en længere strækning nedstrøms st. 20, Nørremarksvej. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 1,3 km.	
29-07 Åbølling Bæk (1-4)	Bækken er stærkt reguleret med blød og sandet bund i hele sin længde. Faldet er ringe, hvilket bevirker, at der er svag strøm. Ved st. 2 er vandløbet stærkt tilgroet med mærke, pindsvineknop og andemad. Der er fortsat et styrt med et fald på ca. 30 cm ved st. 3, Hovedvejen. Ved st. 4 var grøde og kantvegetation fjernet hårdhændet således, at åen fremstod som en afrettet kanal uden skjul. Der blev kun elfisket på st. 3 nedstrøms styrtet, men der blev ikke fundet nogen ørred. Ikke udsætningsvand. Lgd.: ca. 9,0 km, gbr.: 1,8 m, Dybde: 5 - 45 cm.	
30-02 Ålbæk (1-2)	Okkerbelastet vandløb med svag strøm og blød-sandet bund. Ikke ørredvand. Lgd.: ca. 4,8 km, gbr.: 1,3 m, Dybde: 15-25 cm.	
30-03 Koldby Ruer (1-3)	Vandløbet har i hele sin længde svag strøm og blød-sandet bund. Ved st. 1 er der et rørstyrt ved grusvejen i to trin hver med et fald på ca. 10 cm. Ikke udsætningsvand. Lgd.: ca. 4,1 km, gbr.: 1,7 m, Dybde: 10 - 40 cm.	

III. Udsætningsmateriale

På baggrund af denne undersøgelse vil udsætningsbehovet i mindre vandsystemer mellem Varde Å og Vidå fremover kunne dækkes ved årlig udsætning af:

Yngel 5.000 stk.	½-års 0 stk.	1-års 3.750 stk.	Mundingsudsætning 7.000 stk.
----------------------------	------------------------	----------------------------	--

Praktiske anbefalinger for udsætning af ørred

Planen omfatter et særskilt udsætningsskema (afsnit IV), i hvilket der er anført udsætningsmængde og aldersgruppe for hvert udsætningssted. Udsætningsmaterialets fordeling på udsætningsstederne skulle kunne ske alene ved benyttelse af udsætningsskemaerne, samt udsætningskortet. Yngel og ½-års skal spredes over de strækninger, der er angivet i udsætningsskemaerne. De anviste udsætningsmængder må ikke overskrides, men kan deles til udsætning over flere gange, når blot udsætningerne bliver foretaget inden for den fastlagte periode:

1. Yngel og 1-års foretages i maj
2. Mundingsudsætning foretages i april, uge 14-17

Yngel

Den udsatte yngel skal være fuldt svømmedygtig og have opbrugt blommesækken, samt være forfodret i mindst 3 uger. Udsætning af yngel skal foregå på de mest lavvandede steder (helst under 10 cm dybde), hvor strømmen er frisk og hvor der er skjulmuligheder mellem grus og/eller vegetation.

Det er en forudsætning for en høj overlevelse, at ynglen bliver spredt videst muligt på den angivne strækning.

½-års

Det er en forudsætning for en høj overlevelse, at fiskene bliver spredt videst muligt på den angivne strækning.

Mundingsudsætning

Angiver udsætning af smoltificerede 1- eller 2-års fisk (større end 14 cm, ca. 30 gr.) nederst i vandsystemet. Denne udsætning foretages i april (uge 14-17) måned og fastsættes ud fra en vurdering af vandsystemets oprindelige og nuværende smoltproduktion.

Regler for udsætning af fisk

DTU Aqua anbefaler, at planen så vidt muligt bliver opfyldt med fisk, som er afkom af vandsystemernes egne ørredstammer. Før en fiskeriforening går i gang med en sådan produktion skal de veterinære forhold imidlertid være afklaret med Fødevarestyrelsen, VeterinærSyd, Akvakultur.

De ørreder, som bliver udsat i forbindelse med dambrugs og andre stemmeværksejeres pligtudsætninger, skal i det omfang det er muligt, være afkom af vildfisk opfisket i vandløbet. Man skal dog være opmærksom på, at der gælder særlige veterinære krav til det udsætningsmateriale, som bliver anvendt opstrøms dambrug der er kategoriseret fri for IPN (Infektøs Pancreas Necrose) og/eller BKD (Bakteriel nyresyge).

De love man skal være opmærksom på, når man beskæftiger sig med udsætning af fisk, er blandt andet: Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 967 af 24. juli 2013 om overvågning og registrering af IPN og BKD, Fødevarestyrelsens vejledning nr. 9253 af 1. maj 2014 om godkendelse af akvakulturbrugs vandtilførsel i forbindelse med IPN og BKD sundhedsstatus som kategori I eller II samt

Veterinærdirektoratets cirkulære af 27. august 1986 om rensning og desinfektion af ferskvandsdambrug. Vær opmærksom på vejledningen i følge hvilken der nu også kan oprettes zoner fri for IPN og BKD, så der vil altså ikke nødvendigvis kun være tale om IPN og BKD krav i forbindelse med udsætninger opstrøms IPN- og BKD-fri dambrug.

Endvidere er der Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 965 af 23. juli 2013 om autorisation og drift af akvakulturbrug samt om omsætning af akvatiske organismer og produkter deraf, og Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 968 af 24. juli 2013 om overvågning og bekæmpelse af visse smitsomme sygdomme hos akvatiske organismer.

I forbindelse med VHS-syge (Viral Haemorrhagisk Septikæmi), også kaldet Egtvedsyge har Danmark tidligere været opdelt i forskellige zoner. Det sidste VHS udbrud i ferskvand forekom i marts 2009. Siden november 2013 er alle danske ferskvandsområder blevet kategoriseret af fri for VHS (Kat. I), og som en følge heraf er zoneringsen ophævet. Vær opmærksom på at de danske havområder kun er kategori III, hvorfor der ikke må føres levende fisk herfra til danske ferskvandsområder.

Opmærksomheden skal, som tidligere beskrevet, også henledes på bestemmelserne vedrørende udsætning af fisk i frivand ovenfor visse dambrug, hvor det også kræves, at udsætningsmaterialet er IPN og/eller BKD frit. I CHR-registret, der drives af Fødevarestyrelsen kan man finde den aktuelle sygdomskategorisering af det enkelte dambrug. CHR-registret findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside under Dyr -> Fisk og Akvakultur -> Register over danske akvakulturbrug -> Aquaculture farms. Det enkelte dambrugs status kan ændres med dags varsel.

Det kan være lidt vanskeligt at finde rundt i CHR-registret. Det anbefales derfor at man inden udsætning i vandløb med dambrug indhenter den aktuelle sygdomsmæssige status hos Fødevarestyrelsen, VeterinærSyd, Akvakultur, Tysklandsvej 7, 7100 Vejle, tlf.: 72 27 69 00, telefax 72 27 55 03, email: akva@fvst.dk.

Det skal bemærkes at det i følge ovennævnte bekendtgørelse 967 er erstatningspådragende at udsætte fisk med vildfiskeoprindelse (første generation afkom af vildfisk) opstrøms dambrug der er kategoriseret fri for IPN og BKD.

Læs mere på:

http://www.fiskepleje.dk/Vandloeb/udsætning/regler_for_udsætning_af_fisk/foedevarestyrelsen

Silkeborg, februar 2016

Fiskeritekniker
Jørgen S Mikkelsen

Udsætningskemaer

I udsætningskemaet er udsætningsstrækning for yngel angivet med et antal meter op- og nedstrøms fra tilkørselsstedet. D.v.s. at antallet af udsætningsfisk for den enkelte station skal fordeles over den angivne strækning.

Distrikt og vandløbsnr.	Vandløbsnavn	Stationsnummer	Meter opstrøms	Udsætningslokalitet	Meter nedstrøms	Antal
Yngel						
28-05	Møllebæk ved Tjærborg (tilløb fra Skads)	8	100	Solbjergvej	300	600
28-05	Møllebæk ved Tjærborg (tilløb fra Skads)	9	400	Skads Mosevej	500	1.400
29-06	Rejsby Å (Vivegrøft)	12	200	Høgsbrovej	500	1.200
29-06	Rejsby Å (Nørrebæk)	16	300	Roagervej (Vodderbro)	700	1.800
I alt						5.000

Distrikt og vandløbsnr.	Vandløbsnavn	Stationsnummer	Udsætningslokalitet	Antal
1-års				
28-02	Guldager Møllebæk	4	Hjerting Strandvej	400
28-03	Møllebæk ved Gjesing (tilløb fra Kvaglund)	5	Spangsbjerg Kirkevej	200
29-04	Vester Vedsted Bæk	2	Ribevej	250
29-04	Vester Vedsted Bæk	3	Vester Vedsted Vej, grusvej i Egebæk	200
29-04	Vester Vedsted Bæk	4	Grusvej langs den østlige kant af Vester Vedsted Bjergplantage	200
29-04	Vester Vedsted Bæk	5	Grusvej syd for Vester Vedsted Bjergplantage	350
29-04	Vester Vedsted Bæk	6	Vester Vedsted Vej, grusvej i den syd vestlige del af Vester Vedsted Bjergplantage	250
29-04	Vester Vedsted Bæk	7	Vester Vedsted Byvej	200
29-04	Vester Vedsted Bæk	8	Mandøvej	300
29-06	Rejsby Å	2	Roagervej	900
29-06	Rejsby Å	4	Jægervej	300
29-06	Rejsby Å	5	Rejsby Landevej	200
I alt				3.750

Distrikt og vandløbsnr.	Vandløbsnavn	Stationsnummer	Udsætningslokalitet	Antal
Mundingsudsætning				
29-04	Vester Vedsted Bæk	8	Okholm Bro	2.000
29-06	Rejsby Å	8	Opstrøms slusen	5.000
I alt				7.000

Bilag 1 (ørred) | Mindre vandsystemer m. Varde Å og Vidå. Undersøgt i efteråret 2015

Dis	Vs	Vandløb	st#	Position WGS84_UTM32N	Biotop (ørred)		Bredde (m)	Areaal (m ²)	Antal/100 m ²		Antal/100 m		Ål Antal	Andre arter
					Yngel ½-års	1-års >1-års			Yngel	Ældre	Yngel	Ældre		
28	2	Guldager Møllebæk	1	462020,6153693	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	2	Guldager Møllebæk	2	461520,6153593	4	4	1.7	85	0	0	0	0	Abo	
28	2	Guldager Møllebæk	3	461220,6153093	2	2	3	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	2	Guldager Møllebæk	4	460820,6151893	2	2	4.5	202	0	0	0	0	3-pig, Abo	
28	2	Guldager Møllebæk	5	462420,6152093	1	1	1.8	90	0	0	0	0	9-pig	
28	3	Møllebæk v Gjesing	1	463920,6151093	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	3	Møllebæk v Gjesing	2	464120,6149593	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	3	Møllebæk v Gjesing	3	463320,6149093	1	1	4	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	3	Møllebæk v Gjesing	4	466320,6149993	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	3	Møllebæk v Gjesing	5	464620,6149393	3	3	2	100	0	2	0	2	Ged, Skal	
28	3	Møllebæk v Gjesing	6	464420,6149293	1	1	3.8	190	2	0	7	0	Ged	
28	4	Novrup Bæk	1	471020,6147393	0	0	0	80	0	0	0	0	3-pig, 9-pig	
28	4	Novrup Bæk	2	470920,6146693	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	1	470820,6151193	3	3	1.2	54	3	0	3	0	0	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	2	471920,6149393	2	2	1.1	55	7	0	7	0	9-pig	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	3	472120,6149093	3	3	1.8	90	64	0	114	0	9-pig	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	4	472220,6148093	2	2	1.5	75	5	10	7	14	9-pig	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	5	472520,6147293	2	2	2.5	125	4	14	8	33	3-pig, 9-pig	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	6	472420,6146193	2	2	3	150	26	13	77	36	3-pig, 9-pig	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	7	471820,6145493	1	1	3.5	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	8	472020,6150893	3	3	0.8	26	0	0	0	0	0	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	9	472020,6149693	3	3	0.9	45	0	0	0	0	3-pig, 9-pig	
28	5	Møllebæk v Tjæreborg	10	473120,6146193	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	7	Darum Bæk	1	482720,6143393	0	0	0	60	0	0	0	0	2	
28	7	Darum Bæk	2	482720,6142393	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	7	Darum Bæk	3	481420,6141393	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
28	7	Darum Bæk	4	480783,6140898	1	1	2.7	135	0	0	0	0	3-pig, 9-pig	
29	0	Vandl n f Soddeklint	1	484620,6137093	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
29	0	Vandl n f Soddeklint	2	482620,6137393	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
29	0	Vandl n f Soddeklint	3	481812,6137290	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
29	1	Vandl ved Soddeklint	1	483120,6136293	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
29	1	Vandl ved Soddeklint	2	479120,6135393	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
29	3	Damgrøffen	1	480308,6128648	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
29	4	Vester Vedsted Bæk	1	483920,6125994	1	1	2.6	106	0	0	0	0	9-pig	
29	4	Vester Vedsted Bæk	2	483120,6126494	2	2	3.5	175	0	1	0	2	9-pig, Abo	
29	4	Vester Vedsted Bæk	3	482320,6126494	1	1	4	192	0	3	0	10	0	
29	4	Vester Vedsted Bæk	4	481720,6126993	2	2	3.8	190	0	19	0	69	9-pig	
29	4	Vester Vedsted Bæk	5	481120,6126993	2	2	4.5	225	0	3	0	9	3-pig	
29	4	Vester Vedsted Bæk	6	480420,6127193	2	2	3.3	165	0	7	0	21	12	
29	4	Vester Vedsted Bæk	7	479720,6127393	2	2	3	150	0	9	0	26	3-pig, Skrub	

3-pig: Tre-pigget hundestejle, 9-pig: Ni-pigget hundestejle, Abo: Aboerne, BGrun: Båndgrundling, BLamp: Bæklampret, Bras: Brasen, Elrit: Elritse, FFuk: Finnestrubet ferskvandsulk, Fjeld: Fjeldørred, FKreb: Fodkrebbs, Flamp: Flodlampret, Ged: Gedde, Grund: Grundling, HavØ: Havørred, Kariud: Kariudse, KildØ: Kildeørred, Kull: Kulling, LIHun: Lille hundefisk, PSmer: Pigsmerling, RegnØ: Regnbueørred, RLøj: Regnløje, RudSk: Rudskalle, Sandt: Sandart, Skal: Skalle, SKarud: Solkvaruds, SkKar: Skælkarpe, SKreb: Signalkrebs, Skrub: Skrubbe, Smerf: Smerling, Sneab: Sneabel, Stal: Stalling, StrSk: Strømskalle

Bilag 1 (ørred) | Mindre vandsystemer m. Varde Å og Vidå. Undersøgt i efteråret 2015

Dis	Vs	Vandløb	st#	Position WGS84 UTM32N	Biotop (ørred)		Bredde (m)	Areal (m ²)	Antal/100 m ²		Antal/100 m		Ål Antal	Andre arter
					Yngel 1/2-års	1-års >1-års			Yngel	Ældre	Yngel	Ældre		
29	4	Vester Vedsted Bæk	8	479020,6127493		3	2.4	120	0	16	0	36	12	(ikke befisket)
29	5	Grænsegroften	1	480120,6125893	0	0	1.3	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	1	491249,6122781	0	0	0	-	-	-	-	-	-	9-pig
29	6	Rejsby Å	2	489125,6121856	3	3	2.7	135	0	0	0	0	2	9-pig
29	6	Rejsby Å	3	487020,6121194	3	3	2.1	115	0	0	0	0	0	9-pig
29	6	Rejsby Å	4	483058,6121231	2	2	3.5	112	0	0	0	0	0	Abo, Grund, Skal
29	6	Rejsby Å	5	482420,6121394	1	1	4.5	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	6	481720,6121694		2	4.5	225	0	0	0	0	2	3-pig, Abo, Grund
29	6	Rejsby Å	7	480620,6121294	1.5	1.5	5	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	8	479420,6120594		2	7	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	9	490661,6123061	0	0	1	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	10	486273,6121871	0	0	1	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	11	484220,6121694	0	0	1.3	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	12	482137,6122661	2	2	1.5	75	0	0	0	0	0	9-pig
29	6	Rejsby Å	13	481420,6122894	0	0	1.2	60	0	0	0	0	2	9-pig
29	6	Rejsby Å	14	491431,6122032	0	0	0	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	15	491020,6120394	1	1	1.1	33	0	0	0	0	0	9-pig
29	6	Rejsby Å	16	489520,6120094		2	1.5	75	0	0	0	0	0	9-pig
29	6	Rejsby Å	17	487056,6121125		3	1.5	93	0	0	0	0	0	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	18	490120,6119494	0	0	0.9	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	19	488620,6119494	0	0	0	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	6	Rejsby Å	20	487220,6120094	0	0	0	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	7	Abølling Bæk	1	484811,6118641	0	0	0.8	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	7	Abølling Bæk	2	483220,6118494	0	0	2	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
29	7	Abølling Bæk	3	482520,6118594	0	0	2.1	105	0	0	0	0	2	3-pig, 9-pig
29	7	Abølling Bæk	4	480320,6119594	0	0	2.6	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
30	2	Albæk	1	478785,6095515	0	0	1.6	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
30	2	Albæk	2	478220,6095494	0	0	1	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
30	3	Koldby Ruer	1	478620,6098694	0	0	1.9	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)
30	3	Koldby Ruer	2	477720,6099294		1	1.5	75	0	0	0	0	8	3-pig, 9-pig
30	3	Koldby Ruer	3	477220,6099894	0	0	1.9	-	-	-	-	-	-	(ikke befisket)

2015

- Nr. 41 Plan for fiskepleje i Simested Å / Jørgen Skole Mikkelsen
- Nr. 42 Sjællandske vandløb til Kattegat og Øresund / Morten Carøe
- Nr. 43 Plan for fiskepleje i tilløb til Køge Bugt / Hans-Jørn Christensen og Morten Carøe
- Nr. 44 Plan for fiskepleje i mindre vandløb mellem Bovbjerg Fyr og Ringkøbing / Michael Holm
- Nr. 45 Plan for fiskepleje i mindre vandløb mellem Ringkøbing og Varde Å / Michael Holm
- Nr. 46 Plan for fiskepleje i Vejle Å / Jørgen Skole Mikkelsen

2016

- Nr. 47 Plan for fiskepleje i Flynder Å / Morten Carøe
- Nr. 48 Plan for fiskepleje i Hover Å / Hans-Jørn Christensen
- Nr. 49 Plan for fiskepleje i Liver Å / Hans-Jørn Christensen
- Nr. 50 Plan for fiskepleje i mindre vandsystemer mellem Varde Å og Vidå / Jørgen Skole Mikkelsen
- Nr. 51 Plan for fiskepleje i Ryå / Jørgen Skole Mikkelsen
- Nr. 52 Plan for fiskepleje i Sæby Å / Peter Geertz-Hansen
- Nr. 53 Plan for fiskepleje i Storå / Michael Kaczor Holm
- Nr. 54 Plan for fiskepleje i Vidå / Morten Carøe

DTU Aqua
Institut for Akvatiske Ressourcer
Danmarks Tekniske Universitet

Vejlsøvej 39
8600 Silkeborg
Tlf: 35 88 31 00
aqua@aqua.dtu.dk

www.fiskepleje.dk